

**НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“
НОВИ ПАЗАР**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2022. ГОДИНУ**

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТИЧНЕ ПОСЛОВЕ

Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ је 2022. године реализовала многобројне пројекте који су предвиђени Планом и програмом. Одељење за матичне послове обављало је током године редовне активности у оквиру својих матичних послова.

Од реализованих пројеката посебно би могли издвојити три пројекта:

1. **ФЕМИЛИ - 7.** књижевни сусрети писаца (Вредност пројекта: 150.000 РСД - средства Министарства културе Републике Србије и 317.532 РСД - средства Града).
2. **Имплементација интерактивног дисплеја и интерактивног киоска као вид осавремењивања библиотечких услуга** (Вредност пројекта: 1.198.500 РСД - средства Министарства културе РС и 258.149 динара РСД - средства Града).
3. **Онлајн приступ дигиталној библиотеци** (Вредност 650.000 РСД - средства Министарства културе РС).

У протеклој години у Библиотеци одржано је десет промоција.

1. *Културно наслеђе Сувог дола* - Душан Поповић
2. *Азурна обала* - Емир Рахић
3. *Прича из мог завичаја*
4. *Да ли су погрешили* - Зоран Јеремић
5. *Санџачка елегија* - Есад Рахић
6. *Дидактика* - Сефедин Шеховић, Филдуза Прушевић Садовић
7. *Да ти нешто рекнем* - Владан Ђокић
8. *Небеске хероине света* - Радмила Тонковић
9. *Долина* - Авдо Ћеранић
10. *Друга обала* - Фарук Диздаревић

У оквиру издавачке делатности Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ у 2022. години објављено је десет нових наслова:

1. *Приче из мог завичаја*
2. *Тук на лук* - Хивзо Голош
3. *Долина* - Авдо Ћеранић
4. *Пјерова конзерва* - Елијас Реброња
5. *Да ти нешто рекнем* - Владан Ђокић
6. *Санџачка елегџа* - Есад Рахић
7. *Да ли су погрешили* - Зоран Јеремић
8. *Све и ништа* - Марко Пендић
9. *Апартман* - Емир Рахић
10. *Основна школа „Ђура Јакшић“* - Трнава

Откупом Министарства културе РС књижни фонд Библиотеке обогаћен је са 1.497 нових књига, у вредности од 1.019.354,15 РСД. Захваљујући средствима града Новог Пазара, купили смо још 546 књига у вредности од 1.000.000 динара.

Укупан број регистрованих корисника на крају 2022. године је 6.265, од тога је нових чланова 1.909, па смо тако имали 22.113 посета и издали 21.951 књигу.

Бесплатно су учлањени предшколци свих предшколских установа, као и ученици првог разреда свих основних школа на територији Новог Пазара.

Два библиотекара су обавила стручно усавршавање у Народној библиотеци Србије и добили лиценцу за рад у КОБИСС-у. Два библиотекара су присуствовала семинару, одржаном у Краљеву на тему „Иновативност у библиотекама од СТОРУТЕЛЛИНГ-а до СТОРУДОИНГ-а“ – дигитални маркетинг за библиотеке, заговарање нових пракси. Три библиотекара су присуствовала стручном скупу са међународним учешћем под називом: „Жички сабор библиотекара 2022“. Тема скупа је била „Сарадња библиотека са другим субјектима културе, образовања и науке“.

Традиционални Сајам књига у Београду посетило је осам библиотекара, који су се упознали са најновијим насловима, издатим у текућој и претходној години.

Аниса Фетаховић, виши књижничар

ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАД СА ОДРАСЛИМ ЧИТАОЦИМА

Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ Нови Пазар једна је од најразвијених библиотека на подручју Санџака, а доминатно је карактерише континуирана тежња ка унапређењу рада и ширењу спектра услуга, те усклађивање са захтевима које прописује Правилник. Усмереност на кориснике и задовољење њихових потреба кроз стално проширивање и богаћење услуга остаје суштина нашег рада. Главни задатак радника Одељења је да што квалитетније услужи кориснике, тако да се улаже велики труд да се обезбеде сви услови за што успешнији рад.

Први контакт са корисницима остварује се њиховим уписом. Протекле године учланили смо 1.223 читалаца (статистици додат и број чланова осмог разреда, а то је 128). Цена чланарине од прошле године је увећана, а акција бесплатног уписа одличних ученика и студената са просеком преко девет је завршена прошле године.

Колективни уписи

Традиција колективних уписа се наставља. У протеклој години најбројнији су ученици Гимназије (50), Студенти исламских студија (40), Медресе Гази Иса-бег (34), Школе за дизајн текстила и коже (20), Медицинске школе (10), студенти Државног универзитета (11) и Медресе Синан- бег (10).

Бесплатно учлањење користе: пензионери, корисници социјалне помоћи, лица са посебним потребама, деца без једног или оба родитеља, добровољни даваоци крви, лица којима се додељује посебно чланство, ђаци генерације и ученици који су освојили прва три места на републичком или међународном такмичењу.

Бесплатним уписом у библиотеку, учлањени су и сви одборници Скупштине града Новог Пазара.

Статистика посета и позајмица грађе

Посета Библиотеци и позајмица грађе на основу статистике из локалне електронске базе података током 2022. године билежи 11.050 посета и том

приликом издато је укупно 9.358 публикација. Статистиком нису обухваћене остале посете које се односе на услуге које не укључују позајмицу.

Обрада књига

Одељење за рад са одраслима, поред свих текућих послова, задужено је и за пријем, физичку и електронску обраду књига намењених за Одељење. Током 2022. према КОБИСС статистици, у локалну и узајмну базу података унето је 863 публикација, број публикација са промењеним статусом износи 1.626.

Тематске изложбе књига

У циљу популаризације књиге и читања, у изложбеном делу Одељења, редовно су се смењивале тематске изложбе књига. Представљањем књига из различитих области књижевности, културе, уметности, намера нам је да читаоцима приближимо све корисне књиге којима би стекли, обогатили и проширили своја знања. Изложбама се обилежавају значајни датуми и јубилеји писаца (јануар - Џек Лондон; фебруар - Алекса Шантић; март - новопазарске књижевнице; април - председници Новог Пазара; мај - Хенрик Сјенкјевич; јун - Реј Бредбери; јул - Нови наслови; август - љубавни романи; септембар - стручна литературе из лингвистике; октобар - Оскар Вајлд; новембар - Пол Елијар; децембар - Луиђи Пирандело).

Поводом обележавања 561. године постојања Новог Пазара, организована је изложба „Председници Новог Пазара од 1912. до 2022. године” која представља фрагменте биографија председника, фотографије, као и преглед важнијих догађања. Град Нови Пазар у току овог периода мењао је назив и површину, али је седиште увек било у Новом Пазару. Изложба садржи основне податке о сваком председнику, трајању мандата и догађајима који су се за то време дешавали на овом подручју или шире, а који су посредно или непосредно били у вези са новопазарском општином. Ово је уједно и прилика да се подсетимо и можда научимо нешто што до сада нисмо знали о свом граду, о томе како се Нови Пазар развијао кроз различите периоде.

Као извор чињеница и корисних информација послужила нам је књига „Председници Новог Пазара од 1912. до 2012. године” Миодрага Мија Радовића. Изложбу су отворили наши уважени историчари Реџеп Шкријељ и Есад Рахић.

Пројекат Имплементација интерактивног дисплеја и интерактивног киоска као вид осавремењивања библиотечких услуга

У области библиотечно-информационе делатности, по расписаном јавном Конкурсу Министарства културе за финансирање и суфинансирање пројеката у области културног наслеђа у Републици Србији за 2022. годину, финансиран је пројекат **Имплементација интерактивног дисплеја и интерактивног киоска као вид осавремењивања библиотечких услуга.** Вредност пројекта износи 1.985.500 РСД – средства Министарства културе РС и 258.149 РСД – средства Града Новог Пазара.

Пројекат се заснива на тенденцији да се модернизује контакт са корисницима, убрза проток информација о делатности библиотеке, те да се део услуга учини доступним и мимо физичког простора Библиотеке. Путем интерактивног киоска који је постављен у центру града, за претрагу је доступан електронски каталог, информације о Библиотеци, део завичајне дигиталне збирке, подаци из историјата Библиотеке, информације о културном наслеђу града... Пројекат је значајан, не само за делатност Библиотеке, већ и за читав град, с обзиром на то да ће допринети савременом предствљању града и његове водеће културне

институције међу грађанима Новог Пазара и туристима.

Донација књига

Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ и прошле године наставила је да донира књиге разним институцијама и образовним установама, тако да је 2022. године донирано 100 различитих наслова Центру за децу и омладину Дуга, 173 наслова Старачком дому и 73 књиге Удружењу Тавус.

Дан библиотеке

Поводом обележавања Дана библиотеке, 14. децембра, искористили смо прилику и наградили наше најактивније и најстарије чланове.

Мерсиха Кардовић, дипл. библиотекар

Одељење за рад са децом

Фонд овог Одељења прилагођен је потребама деце, предшколског узраста, млађих и старијих основаца. Дечије одељење поседује преко 16 000 публикација. Цео фонд је у слободном приступу. На дечијем одељењу је стална изложба актуелних наслова, како би се корисници брже и лакше информисали о најновијим књигама. У току 2022. године на Одељењу је било укупно 22 017 трансакција. Уписало се или обновило своје чланство 2 730 ученика, број посета у протеклој години био је 11 063, док је издатих публикација било 7 369.

Веома значајан сегмент библиотечног рада са млађом популацијом чине и реализоване креативно- едукативне радионице које за циљ имају популаризацију књиге и развијање жеље за читањем.

Од свих реализованих пројеката намењених деци, посебно издвајамо два пројекта „Од читања се расте“ и „И ја бих да читам“.

Пројекат под називом „Од читања се расте“ намењен је деци предшколског узраста који смо реализовали уз сарадњу са предшколским установама где су се деца упознала са фондом којим располаже Библиотека, начином позајмљивања књиге, читању приче .У току 2022. године учлањено је укупно 850 предшколаца.

Други пројекат под називом „И ја бих да читам“ који смо реализовали у сарадњи са основним школама намењен је деци првог разреда где свака школа добије своје време и организовано свака учитељица или учитељ доводе своје одељење и поред бесплатних чланских картица које добију проведу и 60 мин у едукативно - креативним радионицама. У 2022. години је учлањено 1350 првака.

Поводом међународног дана матерњег језика који се у свету организује 21. фебруара, а у циљу промовисања језичке културе и разноврсности, као и вишејезичности Дечије одељење је организовало доделу награда победницима конкурса „Завичај се чува пјесмом“.

Дечије одељење је поводом обелжавања Дана дечије књиге 2. априла 2022. године на платоу испред Библиотеке организовало доделу награда за најбоље ученике из свих новопазарских основних школа.

Укупно је награђено поклон књигом 370 ученика за њихов уложени труд и рад на пољу стицања знања. Награде су доделили представници Градског вијећа Новог Пазара.

20. јуна 2022. године Дечије одељење је поводом манифестације „Сусрети деце и писаца“ организовало дружење са списатељицом Суадом Хоџић. Радионици су присуствовала деца трећег разреда ОШ „Вук Караџић“.

Дечија недеља је организована 3. октобра. Тим поводом Дечије одељење је организовало манифестацију и наградило бесплатним чланством најбоље ученике новопазарских основних школа.

Поводом дана библиотекара Дечије одељење је 14. децембра организовало ликовни конкурс на тему „Уживај с јунацима лектире у далеким световима“. На конкурс су учествовала деца од првог до осмог разреда, а пристигло је укупно 520 радова. Стручни жири у саставу: Амра Хоџић-Јејна, Веселин Нишавић и Аида Цамовић је одабрао радове за излагање и доделио награде у четири категорије.

дипл.библиотекар Сафета Шахман

ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ

ЈАНУАР

ПРОЈЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ

Завичајно одељење је у јануару месецу, на основу расписаног конкурса, предало два попуњена формулара за пројекте које финансијски помаже Министарство културе и информисања Републике Србије.

ФЕБРУАР

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ СУВОГ ДОЛА“

У месецу фебруару одржана је промоција књиге „Културно наслеђе Сувог Дола“, аутора Душана Поповића.

МАРТ

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „АЗУРНА ОБАЛА“

У марту месецу, тачније 25.3.2022. године, одржана је промоција књиге „Азурна обала“, аутора Емира Рахића. На промоцији су говорили: проф. др. Сабина Зејнелагић и мср. Ерсан Муховић.

КОНКУРС ТАКМИЧЕЊА РЕЦИТАТОРА „ЗАВИЧАЈ СЕ ЧУВА ПЈЕСМОМ“

Конкурс за такмичење рецитатора „Завичај се чува пјесмом“, који спроводи Завичајно одељење, расписан је у фебруару. Право учешћа на конкурсима имали су ученици свих новопазарских основних школа.

Свака школа је учествовала са по три кандидата, у три категорије.

Такмичење рецитатора „Завичај се чува пјесмом“, одржано је у четвртак 31. марта 2022. године. Проглашени су победници из све три категорије и додељене су награде победницима, а сваки учесник је добио и захвалницу. Жири је био у саставу: Аземина Бојацић, Шејла Шеховић и Александра Нешковић.

АПРИЛ

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА ГРАДА НОВОГ ПАЗАРА, ПРОМОЦИЈА ЗБИРКЕ ПРИЧА „ПРИЧА ИЗ МОГ ЗАВИЧАЈА“

На Дан града Новог Пазара Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“ је организовала промоцију зборника награђених радова под називом „Прича из мог завичаја“. О књизи су говорили: уредник зборника Азра Бишевац (дипломирани библиотекар и радник Завичајног одељења библиотеке), завичајна књижевница Мевлуда Мелајац и професорка босанског језика Незрина Доловац.

Зборник награђених радова садржи 69 завичајних прича младих аутора који су у периоду од 2015. до 2021. године учествовали и били награђени на литерарном конкурс „Прича из мог завичаја“.

МАЈ

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „ДА ЛИ СУ ПОГРЕШИЛИ“

У мају месецу је одржана промоција књиге „Да ли су погрешили“, аутора Зорана Јеремића. На промоцији су говорили: професор Драгутин Масловарић, књижевник Душан Карановић, професор Никола Михајловић и аутор Зоран Јеремић.

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „САНЏАЧКА ЕЛЕГИЈА“

Промоција књиге "Санџачка елегија", аутора Есада Рахића, одржана је на платоу испред зграде Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ 20. маја 2022. године. О књизи су говорили: књижевница Мевлуда Мелајац, проф. др. Саит Качапор, проф. др. Реџеп Шкријељ и аутор књиге Есад Рахић.

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „ДИДАКТИКА“

Промоција књиге „Дидактика“, аутора Сефедина Шеговића и Филдузе Прушевић Садовић,

одржана је 27. маја 2022. године. На промоцији су говорили: Проф. др. Реџеп Шкријељ, Доц.др. Алма Тртовац и аутори проф. др. Филдуза Прушевић Садовић и проф. др. Сефедин Шеховић.

ЈУН

VII КЊИЖЕВНИ СУСРЕТИ ПИСАЦА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА У СРБИЈИ „ФЕМИЛИ”

На седмим по реду Књижевним сусретима писаца националних мањина у Републици Србији „Фемели”, који су у јуну 2022. године одржани у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић”, нашла су се значајна књижевна имена мањинских националних заједница са простора Републике Србије, али и ствараоци из редова већинског, српског народа.

Као и претходних седам пута, током два дана трајања сусрета одржано је Свечано отварање, Округли сто и Промоција стваралаштва учесника. Такође, гости су имали могућност да упознају неке од културних институција и културно-историјских споменика нашег града. Пројекат су подржали: Министарство културе и информисања Републике Србије и Град Нови Пазар.

ЈУЛ

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „ДА ТИ НЕШТО РЕКНЕМ“

Промоција књиге „Да ти нешто рекнем“, аутора Владана Ђокића, у издању Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“, одржана је 5.7.2022. године у просторијама Библиотеке. На промоцији су говорили: Др. Ахмед Бихорац, Мирјана Шкријељ и аутор Владан Ђокић.

АВГУСТ

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „НЕБЕСКЕ ХЕРОИНЕ СВЕТА“

У августу месецу, тачније 8.8.2022. године, одржана је промоција књиге „Небеске хероине света“, аутора проф. Радмиле Тонковић. На промоцији су говориле: Катарина Нешовић и ауторица књиге.

ПРИКУПЉАЊЕ МАТЕРИЈАЛА О СТВАРАЛАШТВУ ЗАВИЧАЈНИХ ПИСАЦА

У току месеца августа Завичајно одељење је отпочело са прикупљањем материјала везаног за стваралаштво завичајних писаца и то: Аладина Лукача, Рефика Личине, Хајра Икића, Шабана Шаренкапића и Раџепа Нуровића.

Планирано је да је да се и у наредном периоду настави прикупљање материјала, где ће бити обухваћени и остали завичајни писци са овог подручја.

СЕПТЕМБАР

ПРОМОЦИЈА РОМАНА „ДОЛИНА“

Промоција романа „Долина“, аутора Авда Ђеранића, одржана је 23. септембра 2022. године у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић“. Пред бројном публиком су говорили: Елијас Реброња, проф. др. Реџеп Шкријељ и писац Енес Никшић.

СТРУЧНИ МЕЂУНАРОДНИ СКУП У КРАЉЕВУ „ЖИЧКИ САБОР БИБЛИОТЕКАРА 2022“

Народна библиотека „ Стефан Првовенчани“ из Краљева организовала је стручни скуп са међународним учешћем под називом: „Жички сабор библиотекара 2022“. Тема скупа је била „Сарадња библиотека са другим субјектима културе, образовања и науке“. На скупу су приказани досадашњи резултати рада, размењена су искуства и иницирани нови пројекти.

Скуп је била прилика да се у фокус стручне расправе ставе разноврсни облици сарадње и да се на тај начин сагледају и проблематизују сви аспекти сарадње у библиотекарству.

На скупу су у име Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ присуствовале Амела Шкријељ, заменица директора, Азра Бишевац, дипломирани библиотекар и Ајтана Меховић, уметнички директор.

ОКТОБАР

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „ДРУГА ОБАЛА“

У Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић“ је 26. октобра 2022. године одржана промоција књиге „Друга обала“, аутора Фарука Диздаревића. На промоцији су говорили: писац Хаџем Хајдаревић, докторанд Ерсан Муховић и аутор књиге Фарук Диздаревић.

НОВЕМБАР

ИЗЛОЖБА ПОВОДОМ 110 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА - „ЋАМИЛ СИЈАРИЋ: ЧАСТАН ЧОВЕК ДУШЕ РАДОЗНАЛЕ“

Поводом 110 година од рођења књижевника Ћамила Сијарића, 2. новембра 2022. године је одржано свечано отварање изложбе „Ћамил Сијарић: Частан човек душе радознале“. Изложба се састојала од девет изложбених панова, на којима је представљен његов животни пут и дело.

О изложби су говорили др. Фатима Каришик Кријешторац и књижевник Енес Халиловић, аутор изложбе, који је уједно и отворио изложбу.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ „ДАНА САНЦАКА“

Манифестацијом „Поезија Санцаку“, која је одржана 18. новембра 2022. године, обележен је Дан Санцака. У склопу исте манифестације ученици новопазарске Гимназије су рецитовали песме наших завичајних песника које су посвећене Санцаку.

ДЕЦЕМБАР

КОНКУРС ЗА КРАТКУ ПРИЧУ „ПРИЧА ИЗ МОГ ЗАВИЧАЈА“

Додела награда победницима и учесницима конкурса за кратку причу „Прича из мог завичаја“ одржана је 23. децембра 2022 године. На конкурс је пристигло 106 радова, у три различите категорије.

Жири је био у саставу: проф. др. Фатима Каришик Кријешторац, писац Енес Никшић и студент књижевности и песник Амар Личина.

Овим конкурсом смо желели да пружимо шансу свим љубитељима лепе речи да се представе широј јавности, и да на литераран начин испоље љубав и везаност за свој завичај.

Азра Бишевац, дипл. библиотекар

НАУЧНО ОДЕЉЕЊЕ СА ПЕРИОДИКОМ И ЧИТАОНИЦОМ

Услуге Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић” Нови Пазар користи велики број ученика, студената, професора, истраживача из града и региона који се баве научним и истраживачким радом. Научно одељење располаже фондом од 7390 публикација. Основни фонд Научног одељења садржи литературу из свих научних и стручних области: филозофије, религије, психологије, информатике, биологије, хемије, медицине, архитектуре, спорта, историје и др.

Рад са корисницима у Научном одељењу обавља се свакодневно. Захваљујући повољним просторним условима за рад, чланови библиотеке користе публикације из научног фонда. Омогућено им је претраживање базе података електронског каталога Кобисс, приступ дигитализованој грађи и помоћ за израду матурских, семинарских и дипломских радова. У склопу читаонице на располагању је електронска читаоница са три корисничка места. Библиотекар води евиденцију о броју корисника и броју задужених публикација, прима нове наслове за читаоницу и улаже у полице. Током календарске године библиотекар Научног одељења пружају услуге копирања и скенирања.

У 2022. години у Научном одељењу евидентиран је број посета чланова који износи 2932, и број издатих књига 127.

Основни задаци Одељења периодике су прикупљање, обрада, чување и давање на коришћење часописа. Одељење периодике садржи часописе из многих области људског интересовања, највише из књижевности и друштвених наука, часописе из медицине, историје, географије, а у интересу корисника врши се набавка часописа из информатике и осталих природних наука. Набавка часописа обавља се: куповином, поклоном издавача, библиотека, установа и појединаца. Захваљујући поклону Народне библиотеке Србије, других библиотека и издавача, добијеним насловима и свескама попуњавамо фонд и комплетирамо постојеће наслове у фонду периодике.

Набавка часописа обавља се континуирано, а евиденција приспелих издања спроводи се уносом у лисну картотеку и обрадом у електронски каталог. Обрада библиотечке грађе обухвата: каталогизацију у ЦОБИСС-у (креирање и преузимање записа из узајамне базе); физичку обраду часописа; штампање налепница за сваку обрађену свеску; смештање и улагање часописа и вођење статистике о обрађеној грађи. Укупан број часописа износи 379 наслова и 5391 физичких јединица.

Број приновљених наслова за 2022. годину износи 50 наслова и 143 физичке јединице. Поклоном је добијено 70 наслова.

Преко електронског сервиса КОБСОН корисницима је омогућен приступ великом броју страних и домаћих часописа.

Обрада периодичне грађе у 2022. години:

- унето 134 наслова (серијске 86, монографске 48)
- промењено: 192
- креирано 5 записа (серијске 123, монографске 69),
- преузето: 68 (серијске 22, монографске 46);
- аналитика (чланци): 127 запис (креирано 26, преузето 101)
- нормативна база: креирано 5.

Међубиблиотечка позајмица

За потребе корисника успостављен је ефикасан систем међубиблиотечке позајмице. У 2022. години, за потребе наших корисника из других јавних библиотека у Србији, путем међубиблиотечке позајмице добијено је на коришћење 29 књига. Наша библиотека позајмила је 63 књиге и 59 чланака. Успостављена је сарадња библиотекара и корисника и едукација колега приликом претраживања библиотечких електронских каталога.

Стручна усавршавања:

- Друга онлајн конференција о дигиталној трансформацији у култури и образовању. Први дан конференције и Друге онлајн конференција о дигиталној трансформацији у култури и образовању. (16-17.5.2022.)
- Онлајн приступ семинару: Поводом дана Библиотеке "Милутин Бојић", 19. маја 2022. године. Следи представљање новог дигиталног портала који је посвећен Шекспиру и Бојићу. (19.5.2022)
- Е-вебинар: – Друштвене мреже и библиотеке (26. 9. 2022.)
- Е-вебинар: – Секција за јавне библиотеке он-лине (17. 10. 2022.)
- Е-вебинар: Предметизација саставних делова публикација у пракси Народне библиотеке Србије (24. 11. 2022.)
- У организацији Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ Нови Пазар у просторијама читаонице одржан је семинар: Библиотеке с посебним освртом на

јавно библиотекарство Републике Турске. Семинар је одржала Семра Атинч, заменица генералног директора Управе за библиотеке и публикације при Министарству културе и туризма Турске, 31.5.2022.

Дешавања:

- 5.4. 2022. У организацији Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ Нови Пазар одржана је промоција монографије „Дежева од давнашњих до дана данашњих“, аутора Владете Голубовића; модератор дипл. саветник Валерија Стефановић.
- 4.11.2022. У организацији Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић“ у Инђији, дана 4. 11. 2022. одржани су 23. Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића. На овом научном скупу, библиотекарка новопазарске библиотеке, Валерија Стефановић, представила је рад Библиографија Миодрага Радовића (1921- 2011).

Изложбе

Кроз тематске изложбе и обележавање значајних јубилеја обављало се популарисање фонда периодике.

- У изложбеном простору приређена изложба ЧАСОПИСИ ЗА ДЕЦУ И ЧАСОПИСИ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ – Коришћени су часописи фонда Одељења периодике, 19.1.2022.
- У холу библиотеке представљен је часопис прошлост, који садрже актуелне текстове и занимљиве радове за проучавање прошлости.
- Представљен је часопис ЦМ који прати технолошки напредак и његов утицај на медија и комуникација, 11.2.2022.

Представљене две изложбе:

- Изложба Ново у библиотеци представља нове часописе у фонду Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ Нови Пазар.
- Изложбом Поља, представљен је часопис различитих стилских праваца, 14.3.2022.
- Изложбом *Зенит* представљен књижевни часопис за књижевност, уметност, културу и Часопис садржи занимљиве рубрике и на страницама доноси разноврсне текстове које објављује из свих области књижевности, историје, филозофије, позоришта и филма, 13.4.2022.
- Изложба *Међународни дан дечје књижевности* је прилика да се промовише књижевност и читање и да се скрене пажња на потребе најмлађих читалаца. Обележавањем Међународног дана дечје књижевности представљена је дечја периодика у фонду Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ Пазар, 2.4.2021.

из

Наша

развиј

науку.
својим

дечја

Нови

- Изложба часописа представља поклон Драмске секције из Београда, 18. 5. 2022.
- У холу библиотеке представљен часопис Теме. Због тема које представља, часопис је од почетка свог издавања наишао на признање читалачке публике и стручне јавности у Србији, 15.7.2022.
- У холу библиотеке представљена изложба Сећање: Меша Селимовић, 17.10.2022.
- У холу библиотеке приређена изложба ЗА РАДОСТ СВАКОГ ДЕТЕТА којом је обележена Дечја недеља, 3.10.2022.
- У холу библиотеке обележен је Светски дан науке са циљем да се скрене пажња на потребу за новом везом између науке и друштва, 7.11.2022.
- Изложба Песник дечје радости поводом 100 година од рођења Душка Радовића. Представљен је Душко Радовић као најомиљенији, најчитанији и најцитиранији писац и одличан познавалац нашег менталитета, 10.12.2022.
- У холу библиотеке приређена изложба поводом обележавања јубилеја – 100 година од рођења Васка Попе – најзначајнијег песника у другој половини XX века, 20.12.2022.

Научно одељење са периодиком и читаоницом наставља са својим активностима.

Валерија Стефановић,
дипл. библиотекар саветник

ОДЕЉЕЊЕ ЗА СТАРУ, РЕТКУ, СТРАНУ КЊИГУ И ЗБИРКЕ НА ОРИЈЕНТАЛНИМ ЈЕЗИЦИМА

Задаци Одељења за стару, ретку, страну књигу и збирке на оријенталним језицима задају се унапред утврђеним планом и програмом. Основни задатак Одељења јесте набавка, конзервација, стручна и научна обрада те популаризација старе, ретке, стране књиге и докумената и публикација на оријенталним језицима. Опус ове специфичне грађе, између осталог, дефинисан је и законским и другим актима.

Одељење броји око 1.200 публикација. Највећи број публикација односи се на публикације на енглеском језику, затим на турском и француском језику.

Одељење је релативно ново, фонд је формиран без конкретног плана и стратегије, па се коренита анализа и ревизија књижног фонда и дефинисање одређене стратегије деловања намеће као примарни задатак, не само за наредну 2023. годину већ и за дужи будући период.

Развој овог одељења, али може се рећи и целе Библиотеке, треба бити трасиран и вођен уз чињеницу да је Нови Пазар од пре десетак година постао један од највећих универзитетских центара у земљи, да у њему постоје два самостална универзитета и неколико истурених одељења других универзитета. Данас се у Новом Пазару школује преко 5.000 студената и скоро 90% ове студентске популације долази у Библиотеку и користи услуге ове установе. Примера ради, тренутни капацитети Научног одељења са читаоницом попуњени су током целог радног времена. Стога је од кључног значаја да услуге које се нуде у оквиру библиотеке буду веома добро осмишљене и да иза њих стоји одређени стратешки план и циљеви.

Библиотека се труди да буде у корак са потребама и жељама својих корисника и велики значај придаје модернизацији свога рада. У протеклом периоду направљен је велики искорак у том смеру, када се са мануелног рада прешло на електронски начин пословања којим се утрошак времена свео на минимум. Наши корисници у могућности су да фонд Библиотеке претражују путем интернета преко којег, такође, могу поручити и резервисати жељену књигу. Осим тога, евидентно је да живимо у времену брзе производње и протока информација, када дигитализација постаје свакодневни део нашег живота. Народна библиотека „Доситеј Обрадовић” у Новом Пазару дигитализацију и аутоматизацију пословања сматра својим највећим приоритетом. У протеклом периоду реализован је велики број пројеката који су директно или индиректно везани за процес дигитализације и аутоматизације. Градска библиотека у Новом Пазару чланица је међународног система КОБИСС, чиме је сва библиотечка грађа, која се обради у споменутом програму, доступна путем интернета свим грађанима света. Фасцинантно делује то што сада постоји могућност да један студент из Истанбула, Газиантепа, Дамаска, Бакуа, Пекинга, Вашингтона или било којег другог града на свету, којег интересују обичаји народа овог краја, може за пар секунди завирити у документе који се чувају у бази наше библиотеке и информисати се на прави начин.

Желећи да свој рад и презентацију књижевних и културолошких вредности свога краја презентује на још бољи и квалитетнији начин, Библиотека је у 2022. години

покренула пројекат којим се планира оснивање Радионице за превођење, издаваштво и дигитализацију књижевних дела и остале библиотечке грађе. Овај пројекат има велики значај за отварање богате културне баштине региона Санџак према свету и представља несвакидашњи подухват који до сада није забележила ниједна установа културе, како у граду тако и у ширем региону. Носилац овог пројекта је **Одељење за стару, ретку, страну књигу и збирке на оријенталним језицима** и радиће се на превођењу књижевних дела еминентних санџачких и других писаца, на њиховом објављивању и дигитализацији.

Крајем 2022. године започети су конкретни кораци у реализацији овог пројекта. Осмишљен је и урађен пројекат који подразумева опремање Одељења и набавку опреме - набавку компјутера, скенера, штампача, камера, али и радних столова и ормара. Треба напоменути да се опремање овог одељења проводи од нуле. Пројекат опремања Одељења за стару, ретку, страну књигу и збирке на оријенталним језицима и оснивања преводилачке радионице понуђен је турској развојној агенцији ТИКА-и. У наредном периоду очекује се конкретан одговор.

Након припремања пројекта за техничко опремање Одељења, кренуло се и са конкретном реализацијом и саме преводилачке активности. Договорено је да се започне са књигом "Бихорци", еминентног књижевника санџачке и свеукупне југословенске књижевности, Ћамила Сијарића. Најпре је набављен и скениран добро очуван примерак наведеног дела. Примерци који се чувају у позајмном одељењу Библиотеке прилично су похабани и нису прикладни за процес скенирања, па је књига набављена изван библиотеке. Треба напоменути да је за процес превођења потребно да штиво буде у електронској форми, у програму WORD, па зато скенирани материјал мора бити веома доброг квалитета, како би процес препознавања и пребачаја у споменути програм био што успешнији. Након скенирања приступило се читању штива и исправци грешака које су се јавиле током трансформације текста. Овај део обавља се веома прецизно и споро, јер је од пресудног значаја да се добије тачан текст са исправљеним грешкама, и онима које су направљене приликом скенирања и препознавања текста, али и оним штампарским грешкама које су начињене током штампе књиге (а којих није мало).

У 2022. години процес техничке припреме књиге је завршен и већ почетком 2023. године приступит ће се самом превођењу.

Поред ових активности Одељење је вршило и позајмицу грађе, па је у 2022. години издато око 40 наслова.

Нови Пазар
06.03.2023.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАТИЧКЕ ПОСЛОВЕ И ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ

Ова година је за Одељење за информатичке послове и дигитализацију била у знаку реализације пројекта „Онлајн приступ дигиталној библиотеци” за који је Министарства културе Р. Србије одобрило финансијска средства у вредност од 650.000 динара. Конкретно, ради се о набавци библиотечког сервера и инсталацији специјализоване платформе ResCarta за складиштење дигитализоване грађе која даје лакоћу претраге и прегледа тог дела библиотечког фонда. Библиотека је обезбедила обуку својих информатичара за рад на овој платформи. Дигиталној библиотеци се може приступити на адреси:

<http://rescarta.biblioteka-np.org.rs:8302/ResCarta-Web/jsp/RcWebBrowse.jsp> или директно са интернет презентације наше библиотеке: www.biblioteka-np.org.rs

Остале активности:

1. Редовна дигитализација завичајне грађе, обрада и предане за објављивање на интернет презентацију <https://digitalna.biblioteka-np.org.rs/>, а од сада, као што смо објаснили на почетку, и на сопственом серверу. Дигитализоване су и објављене следеће публикације:

- Владан Ђокић
 1. Трагови прошлости
 2. Да ти нешто рекнем
- Елијас Реброња
 3. Стари мајстори Новог Пазара
 4. Етимолошко порекло назива појединих насељених места у Новом Пазару
 5. Бујрум у Нови Пазар
- Есад Рахић
 6. Санџачка елегија
- Сафет Банџовић
 7. Камени сведок
- Исмет Реброња
 8. Сузе Лејле Шеховић
- Група аутора
 9. У спомен Исмету Реброњи
- Омер Турковић
 10. Азбучни низови
 11. Друго биће
 12. Икре
 13. Језик и писмо

14. Пазарске хумореске
15. Пазарски шехиди
16. Водени цвет

- Месрур Шачић

17. Вучији трагови
18. Друга софра
19. Мухабет из душе
20. Племе Кучи у Жабрену
21. Омер Шачић и Салихага Форта у Херцеговачком устанку 1882.
22. Хлеб и месечина

2. Дизајнирање, коректура и припрема за штампу књига и брошура у издању библиотеке. Ове године је припремљено 7 публикација:

1. Приче из мог завичаја (зборник радова)
2. Тук на лук (Хивзо Голош)
3. Пјерова конзерва (Елијас Реброња)
4. Да ти нешто рекнем (Владан Ђокић)
5. Све и ништа (Марко Пендић)
6. Апартаман (Емир Рахић)
7. Основна школа „Ђура Јакшић” – Трнава

3. Ове године је Народна библиотека “Доситеј Обрадовић” бесплатно учланила 850 предшколаца и 1300 основаца првог разреда. У овој активности Одјељење за информатичке послове и дигитализацију је готово свакодневно било ангажовано кроз припремање чланских картица за све нове чланове, али и кроз видео и фотографско праћење око **60 посета** овим поводом. Одјељење за информатичке послове и дигитализацију такође уређује званичну Фацебоок страницу Дјечјег одељење што подразумева и едитовање И уређивање видео и фото материјала, постављање истог на интернет, осмишљавање пратећег текста и на крају и архивирање поменутог материјала, све у дану посете.

4. Подршка осталим одељењима Библиотеке у реализацији фестивала, промоција, изложби, семинара и конкурса током што подразумева:

- Медијско праћење активности у библиотеци (ФОТОГРАФИЈА и ВИДЕО), њихова обрада и објављивање на интернет презентацији и друштвеним мрежама, припрема и слање фотографија медијским кућама
- Осмишљавање и рад на постерима, позивницама, ролаповима, презентацијама, дипломама, признањима, сертификатима, обавештењима,... потребних за најаве догађаја као и другог промотивног материјала у циљу популаризације различитих акција библиотеке.
- Монтажу озвучења и праћење звучности учесника.
- Припрему читаонице за дешавања у библиотеци (испомоћ помоћним радницима).

На овај начин Одељење за информатичке послове и дигитализацију је пропратило следећа дешавања у библиотеци:

Вишедневни фестивали:

1. ФЕМИЛИ 2022.

Промоције:

2. Културно наслеђе Сувог Дола, промоција
3. Зашто је босна а не ништа , промоција
4. Коте д'Азур, промоција
5. Да ли су погрешили, промоција
6. Санџачка елегија, промоција
7. Дидактика - савремени токови, промоција
8. Да ти нешто рекнем, промоција
9. Небеске хероине света, промоција
10. Долина, промоција
11. Монографија ОШ Ђура Јакшић - промоција
12. Друга обала, промоција

Конкурси:

14. Уживај с јунацима лектире у далеким световима
15. Завичај се чува с пјесмом
16. Прича из мог завичаја

Сусрети деце и писаца

17. Суада Ходзић

Изложбе:

18. Предсједници Новог Пазара од 1912. до 2022.
19. Ђамил Сијарић

Семинари:

20. Семинар „Библиотеке с посебним освртом на јавно библиотекарство у Турској“ (Семра Атнџ)
21. Семинар „Организација и рад школске библиотеке у настави на босанском језику“, одржан је у библиотеци “Доситеј Обрадовић“ (Омер Мичијевић)

Пригодни датуми:

22. Међународни дан матерњег језика
23. Дечија недеља
24. Поезија Санџаку, Дан Санџака
25. Дан библиотекара

Посете:

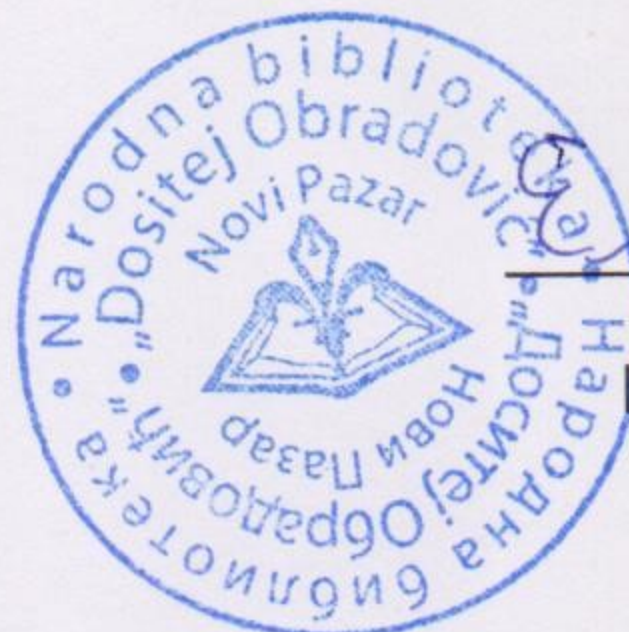
26. Посета министарке трговине и телекомуникација Татјане Матић
27. Посета конзула Р. Турске
28. Посета студента факултета Драмских уметности
29. Посета амбасадора Малезије

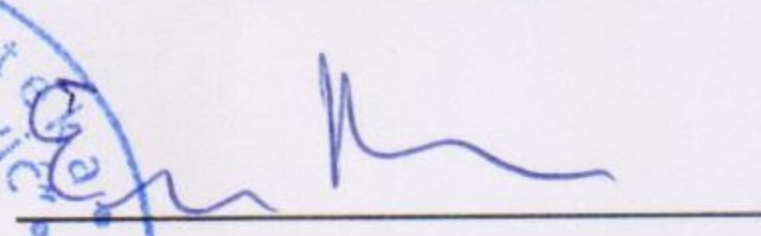
5. Редовно ажурирање и оптимизација рада интернет презентације библиотеке
6. Годишње планирање набавке, одласци у набавку ИТ опреме, као и прибављање понуда потребних за поменуте набавке,
7. Редовна ИТ подршка на одељењима библиотеке,
8. Инсталација, софтверски сервис и одржавање рачунара и осталих ИТ уређаја у библиотеци,
9. Прикупљање и припрема необјављених старих фотографија за рубрику „Нови Пазар некад и сад“ на интернет презентацији,
10. Редовна штампа чланских картица за дечије и одрасло одељење (2679 комада у овој години, без исправљаних картица),
11. Редовно архивирање и сређивање архива,
12. Скенирања, обрада, конвертовање и слање на Е-маил, односно у зависности од потребе, објављивање административне документације на интернет презентацију библиотеке
13. Свакодневно архивирање, обрада и просљеђивање пресс-клиппинга на устаљене Е-маил адресе,
14. Редовни одласци ради набавке потрошног материјала, као и прибављање понуда за поменуте набавке, као редовна комуникација и одласци у штампарије.

Един Никшић,
програмер-инжењер

У Новом Пазару,
27. 3. 2023.

Директор
Народне библиотеке
„Доситеј Обрадовић“
Нови Пазар

Елијас Реброња